

Смер: Пољопривредни техничар

Предмет: МАТЕМАТИКА

1. ЦИЉЕВИ :

- Развијање логичког и апстрактног мишљења
- Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика
- Развијање способности одређивања и процене квантитативних величина и њиховог односа
- Развијање осећаја за простор, разликовање геометријских фигура и њихови узајамни односи и трансформације
- Разумевање функционалних зависности, њихово представљање и примена
- Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности, критичности у раду; развијање радних навика и способности за самостални и групни рад
- Стицање знања и вештина корисних за трансфер у стручно-теоретским предметима и развијање способности за правилно коришћење стручне литературе
- Формирање свести о универзалности и примени математичког начина мишљења
- Подстицање стручног развоја и усавршавање у складу са индивидуалним способностима и потребама друштва
- Развој способности потребних за решавање проблема и нових ситуација у процесу рада и свакодневном животу

Разред:
четврти
Годишњи фонд:
64 часа

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ФУНКЦИЈЕ	<ul style="list-style-type: none">Прошири вање знања о функцијама	<ul style="list-style-type: none">дефинише појам функције и врсте функција (1-1, НА и бијекција)користи експлицитни и имплицитни облик функцијеобјасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и израчунава нуле функцијеодреди инверзну функцију задате једноставне функције одреди сложену функцију од две задате функцијенацрта и анализира елементарне функцијеодреди граничну вредност функцијенаброји важне лимесеодреди асимптоте дате функције	<ul style="list-style-type: none">Функције. Основне особине реалних функција реалне променљивеСложена функцијаИнверзна функцијаПреглед елементарних функција (линеарна, степена, експоненцијална, логаритамска, тригонометријска)Гранична вредност функције. ОсобинеБрој e. Важни лимесиНепrekидност функцијеАсимптоте функција. Хоризонтална асимптотаВертикална асимптотаКоса асимптота	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">теоријска настава (64 часа) <p>Место реализације наставе • Теоријска настава се реализује у учионици или кабинету за математику</p> <p>Препоруке за реализацију наставе • образложити циљ предмета, начин и критеријум оцењивањанеопходна предзнања поновити уз максимално ангажовање ученикаподстицати ученике на размишљање и самостално закључивање</p>

ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ	<ul style="list-style-type: none"> Стицање основних знања о изводу функције <ul style="list-style-type: none"> објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине дефинише појам извода примени правила диференцирања одреди извод сложене функције примени таблицу елементарних извода одреди екстремне вредности применом извода одређује монотоност применом извода испита и нацрта графике једноставних функција 	<ul style="list-style-type: none"> Проблем тангенте и брзине Дефиниција извода функције Правила диференцирања (извод збира, производа и количника функција) Извод сложене функције Таблица извода неких елементарних функција Испитивање екстремних вредности и монотоности функција помоћу извода Испитивање и цртање графике функција 	<ul style="list-style-type: none"> примењивати разноврсне облике и методе рада, како би се подстакла активност ученика инсистирати на прецизности, тачности, систематичности и уредности у раду упућивати ученике на претраживање различитих извора и примену савремених технологија Функције: Значајније особине истаћи у приказу елементарних функција. За приказивање графика елементарних функција користити рачунар. Појам граничне вредности усмjeriti на ближе одређење појма непrekидности и за испитивање функције на крајевима домена тј. налажење асимптота. <p><u>Све садржаје обрадити на примерима једноставнијих функција.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Извод функције: Примењујући знање из аналитичке геометрије о правуо увести ученике у област диференцијалног рачуна. Појам прираштјаја представити и графички. <p><u>Све садржаје обрадити на примерима једноставнијих функција</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Комбинаторика: при решавању задатака преbroјавања разматрати варијације, перmutације и комбинације комбинаторним проблемима у којима нема понављања (без понављања). При обради новог градива користити што више конкретних примера из живота . Вероватноћа и статистика: при обради новог градива користити што више конкретних примера из живота и струке. <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> усмену проверу знања писмену проверу знања тестове знања <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Функције: 16 часова Извод функције: 18 часова Комбинаторика: 8 часова Вероватноћа и статистика 14 часова <p>У току школске године предвиђена су 4 писмена задатка(по 2 у полуодишту). За реализацију писмених задатака са исправкама планирано је 8 часова</p>
КОМБИНАТОРИКА	<ul style="list-style-type: none"> Стицање основних знања из комбинаторике <ul style="list-style-type: none"> примени правила збира и правило производа одреди број пермутација датог скupa одреди број варијација датог скupa одреди број комбинација датог скupa напиши пермутације (варијације, комбинације) датог скupa од највише четири члана одреди k-ти биномни кофицијент у развоју бинома на n-ти степен 	<ul style="list-style-type: none"> Комбинаторика. Правило збира и правило производа Пермутације (без понављања) Варијације Комбинације Биномни кофицијенти 	<ul style="list-style-type: none"> Извод функције: Примењујући знање из аналитичке геометрије о правуо увести ученике у област диференцијалног рачуна. Појам прираштјаја представити и графички. <p><u>Све садржаје обрадити на примерима једноставнијих функција</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Комбинаторика: при решавању задатака преbroјавања разматрати варијације, перmutације и комбинације комбинаторним проблемима у којима нема понављања (без понављања). При обради новог градива користити што више конкретних примера из живота . Вероватноћа и статистика: при обради новог градива користити што више конкретних примера из живота и струке. <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> усмену проверу знања писмену проверу знања тестове знања <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Функције: 16 часова Извод функције: 18 часова Комбинаторика: 8 часова Вероватноћа и статистика 14 часова <p>У току школске године предвиђена су 4 писмена задатка(по 2 у полуодишту). За реализацију писмених задатака са исправкама планирано је 8 часова</p>
ВЕРОВАТНОЋА И СТАТИСТИКА	<ul style="list-style-type: none"> Стицање основних знања о вероватноћи и статистици <ul style="list-style-type: none"> учи случајне догађаје препозна који су догађаји могући, повољни, сигурни, немогући израчуна вероватноћу преко класичне дефиниције вероватноће (статистичке дефиниције вероватноће) одреди условну вероватноћу догађаја A у односу на догађај B наведе пример случајне променљиве примени расподелу вероватноћа познату под називом биномна расподела израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзију, медијану и мод) препозна основне појмове статистике формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податке израчуна одређене карактеристике случајног узорка (аритметичку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка) 	<ul style="list-style-type: none"> Случајни догађаји. Простор елементарних догађаја Различите дефиниције вероватноће Условна вероватноћа Случајне променљиве. Дискретне случајне променљиве и биномна расподела Нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана, мод) Статистика. Основни појмови Формирање статистичких табела и графичко приказивање података Карактеристике емпиријске расподеле (аритметичка средина узорка, медијана узорка, мод узорка, дисперзија узорка) 	<p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> усмену проверу знања писмену проверу знања тестове знања <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Функције: 16 часова Извод функције: 18 часова Комбинаторика: 8 часова Вероватноћа и статистика 14 часова <p>У току школске године предвиђена су 4 писмена задатка(по 2 у полуодишту). За реализацију писмених задатака са исправкама планирано је 8 часова</p>

Смер: Пољопривредни техничар

Предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Разред: четврти

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Општи циљ предмета:

Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви предмета:

- подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);
- развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних самостални рад на њима;
- стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- проширење и продубљавање интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);
- мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Годишњи фонд часова:

64

Разред:

четврти

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
• Здравствена култура и физичка активност, као основа за реализација постављених циљева и исхода	• Унапређивање и очување здравља; • Утицај на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);	<ul style="list-style-type: none">• Препозна везе између физичке активности и здравља;• Објасни карактеристике положаја тела, покрета и кретања у професији за коју се школује и уочи оне, које могу имати негативан утицај на његов раст, развој;• Одабере и изведе вежбе обликовања и вежбе из корективне гимнастике, које ће превентивно утицати на могуће негативне утицаје услед рада у одабраној професији;	<ul style="list-style-type: none">• Вежбе обликовања (јачања, лабављење и растезање);• Вежбе из корективне гимнастике;• Провера стања моторичких и функционалних способности;	<ul style="list-style-type: none">• На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања;• Током реализације часова физичког васпитања давати информације о томе које вежбе позитивно утичу на статус њиховог организма, с обзиром на карактеристике њихове професије, а које негативно утичу на здравље;• Ученици који похађају четврогодишње стручне школе далеко су више оптерећени у редовном образовању практичном и теоријском наставом од осталих ученика.• Због тога је физичко васпитање, у овим школама, значајно за активан опоравак ученика, компензацију и релаксацију с обзиром на њихова честа статичка и једнострана оптерећења. Теоријска знања

<ul style="list-style-type: none"> Развој моторичких и функционалних способности човека, као основа за реализацивање постављених циљева и исхода 	<ul style="list-style-type: none"> Развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад на њима; 	<ul style="list-style-type: none"> Именује моторичке способности које треба развијати, као и основна средства и методе за њихов развој; Примени адекватна средства (изводи вежбе) за развој и усавршавање моторичких способности из: вежби обликовања, атлетике, гимнастике, пливања и спортских игара за развој: снаге, брзине, издржљивости, гипкости, спретности и окретности; 	<ul style="list-style-type: none"> Вежбе снаге без и са малим теговима (до 4 кг.); Трчање на 60 м и 100 м; Трчање на 800 м ученице и 1000 м ученици; Вежбе растезања (број понављања и издржак у крајњем положају), Полигони спретности и окретности и спортске игре; Аеробик; • 	<p>из области физичких активности су од великог значаја за укупним бављењем физичким вежбама.</p> <p>Облици наставе</p> <p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (4 часа) мерење и тестирање (6 часова) практична настава (56часова) <p>Подела одељења на групе</p> <p>Настава се изводи фронтално и по групама, у зависности од карактера методске јединице која се реализује. Уколико је потребно, нарочито за вежбе из корективне гимнастике, пориступ је индивидуалан.</p> <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у ученици или у сали, истовремено са практичном наставом; Практична настава реализује се на спортском вежбалишту (сала, спортски отворени терени, базен, клизалиште, скијалиште). <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Настава се реализује у циклусима који трају приближно 10-12 часова (узастопних). Наставнику физичког васпитања је остављено да, зависно од потреба, прецизира трајање сваког циклуса, као и редослед њиховог садржаја. <p>Садрјај циклуса је:</p> <ul style="list-style-type: none"> за проверу нивоа знања на крају школске године – један; за атлетику – један; за гимнастику: вежбе на справама и тлу - један за спорт по избору ученика – два; за повезивање физичког васпитања са животом и радом – један.
<ul style="list-style-type: none"> Усвајање знања, умења и вештина из спортских грана и дисциплина као основа за реализацивање постављених циљева и исхода <p>Програм по избору ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ритмичка гимнастика и народни плесови Спортска игра (по избору) 	<ul style="list-style-type: none"> Стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за за њихово усвајање; Мотивација ученика за бављењем физичким активностима; Формирање позитивног психосоцијалних образаца понашања; Примена стечених умења, знања и навика у свакодневним условима живота и рада; Естетско изражавање покретом и доживљавање 	<ul style="list-style-type: none"> Кратко опише основне карактеристике и правила атлетике, гимнастике и спортске гране - дисциплина које се уче; Демонстрира технику дисциплина из атлетике и гимнастике (вежби на справама и тлу) које - поседује вештину, технику и тактику спортске игре као и вежбе из осталих програмом предвиђених садржаја Детаљније опише правила спортске гране за коју показује посебан интерес - за коју школа има услове; Објасни због којих је карактеристика физичког васпитања важно, да активно учествује у процесу наставе и да самостално спроводи одређен програм физичке и спортске активности; 	<p style="text-align: center;">ПРОГРАМ ПО ИЗБОРУ УЧЕНИКА</p> <p>• РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Савладавање основних вежби: докорак, „мењајући корак галопом у свим правцима, полкин корак, далеко високи скок, „маказице“; - Систематска обрада естетског покрета тела у месту и у кретању без реквизита и са реквизитима, користећи при томе различиту динамику, ритам и темпо, - Примена савладане технике естетског покрета и кретања у кратким саставима. - Треба савладати најмање пет народних плесова. - Припрема за такмичење и приредбе и учешће на њима. <p>• СПОРТСКА ИГРА (по избору)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Понављање и учвршћивање раније 	

			Начин остваривања програма Садржаји програма усмерени су на: развијање физичких способности; спортско-техничко образовање; повезивање физичког васпитања са животом и радом. Годишњи план, програм и распоред кросева, такмичења, зимовања и других облика рада утврђује се на почетку школске године на наставничком већу, на предлог стручног већа наставника физичког васпитања. Стручно веће наставника физичког васпитања, самостално, одређује редослед обраде поједињих садржаја програма и циклуса. Часови у току недеље треба да буду распоређени у једнаким интервалима, не могу се одржавати као блок часови. Настава се не може одржавати истовремено са два одељења ни на спортском терену ни у фискултурној сали. У свим разредима настава физичког васпитања се реализује одвојено за ученике и одвојено за ученице, а само у школама које имају по два паралелна објекта за физичко васпитање дозвољена је истовремена реализација часа	
• Рукомет	естетских вредности покрета и кретања; • Усвајање етичких вредности и подстицање вольних особина ученика ; • Повезивање моторичких задатака у целине; • Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације;	<ul style="list-style-type: none"> Жели да се бави физичким, односно спортским активностима, пошто сагледава (детектује) позитивне карактеристике физичке и спортске активности - њихове позитивне утицаје на здравље, дружење и добро расположење; Сагледа негативне утицаје савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликатвентно понашање) и буде свестан да је физичким, односно спортским активностима могуће предупредити негативне утицаје; Комуницира путем физичких односно спортских активности са својим друговима и ужива у дружењу и контактима; Доводи у везу свакодневни живот и способност за учење и практичан рад са физичким, односно спортским активностима правилном исхраном; самостално бира физичку, односно спортску активност и изводи је у окружењу у коме живи (да ли си ово намерно избацио?). Објасни да покрет и кретање, без обзира на то којој врсти физичке, односно спортске активности припада, има своју естетску компоненту (лепота извођења, лепота доживљаја); Ужива у извођењу покрета и кретања; 	<ul style="list-style-type: none"> обучаваних елемената игре. - Даље проширивање и продубљавање техничко-тактичке припремљености ученика у складу са изборним програмом за дату игру. <p>РУКОМЕТ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским сад.јајима за основну школу. - Покривање и откривање играча, одузимање лопте, ометање противника. Општи принципи постављања играчу одбрани и нападу. Напад са једним и два играча и напад против зонске одбране. Зонска одбрана и напад „човек на човека“. Уигравање кроз тренажни процес. - Правила игре. - Учествовање на разредним, школским и међушколским такмичењима. <p>ФУДБАЛ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским сад.јајима за основну школу. - Покривање и откривање играча, одузимање лопте и ометање противника. Општи принципи постављања играча у нападу и одбрани. Разне варијантне напада и одбране. Уигравање кроз тренажни процес. - Правила малог фудбала. - Учествовање на разним школским и међушколским такмичењима. <p>КОШАРКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским сад.јајима за основну школу - Техника кошарке. Шутирање на кош из места и кретања, шут са једном или обема рукама, са различитих одстојања од коша. Постављање и кретање играча у нападу и одбрани. Одбрана „зоном“ и „човек на човека“. Напад против ових врста одбрана. Контранапад у различitim варијантама и принцип блока. - Правила игре и суђење. - Учествовање на разредним и школским такмичењима. 	
• Фудбал	развијање елемената ритма у препознавању целина: рад-одмор; напрезање-релаксација; убрзање- успоравање;			
• Кошарка	избор спортских грана, спортско-рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање;		Праћење, вредновање и оцењивање Праћење напретка ученика у физичком васпитању се обавља сукцесивно у току читаве школске године, на основу методологије праћења, мерења и вредновања ефекта у физичким васпитању – стандарди за оцењивање физичких способности ученика и постигнућа у спортским играма	

Оквирни број часова по темама

- Тестирање и провера савладаности стандарда из основне школе (6 часова)
- Теоријских часова (2 у првом и 2 у другом полуодишишту).
- Атлетика (12 часова)
- Гимнастика: вежбе на справама и тлу (12) часова.

		<ul style="list-style-type: none"> • Наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену; • Препозна нетolerантно понашање својих другова и реагује на њега, шире дух пријатељства, буде истрајан је у својим активностима. • Се правилно односи према окружењу у које вежба, рекреира се и бави се спортом, што преноси у свакодневни живот • Учествује на школском такмишењу и у систему школских спортских такмичења 	<p>ОДБОЈКА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским сад.жајима за основну школу - Техника одбојке. Игра са повученим и истуреним центром. Смечирање и његова блокада. Уигравање кроз тренажни процес. - Правила игре и суђења. - Учествовање на одељенским , разредним и међушколским такмичењима. <p>ПЛИВАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Упознавање и примена основних сигурносних мера у пливању; - Усвајање две технике пливања (по склоностима и избору ученика). Вежбање ради постизања бољих резултата. Скок на старту и окрети. - Учествовање на одељенским , разредним и међушколским такмичењима. <p>БОРИЛАЧКЕ ВЕШТИНЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Избор борилачке вештине која се изучава на матичним факултетима спорта и физичког васпитања, и која је у програму Школских спортских такмичења. Наставник у складу са могућностима школе и интересовањима ученика предлаже наставни програм. <p>КЛИЗАЊЕ И СКИЈАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Програмски задаци из клизаша и скијаша обухватају савладавање основне технике и упознавање са правилима такмичења. Наставник предлаже наставни програм, који се заснива на програму клизања и предмета скијаше на матичним факултетима 	<ul style="list-style-type: none"> • Спортска игра: по избору школе(12 часова) • Физичка активност, односно спортска активност:у складу са могућностима школе а по избору ученика (10 часова). • Пливање (10 часова). • Провера знања и вештина (4 часа). <p>ПОСЕБНЕ АКТИВНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Из фонда радних дана и за извођење редовнне наставе школа у току школске године организује: - Два целодневна излета са пешачењем - I разред до 12km (укупно у оба правца); - II разред до 14 km (укупно у оба правца); - III разред do 16 km(укупно у оба правца); - Два кроса : јесењи и пролећни - Стручно веће наставника физичког васпитања утврђује програм и садржајизлета, и дужину стазе за кросеве, према узрасту ученика. - Школа организује и спроводи спортска такмичења, као јединствени део процеса наставе физичког васпитања. спортска такмичења организују се у оквиру радне суботе и у друго време које одреди школа. Међушколска спортска такмичења организују се у оквиру календара које одреди Савез за школски спорт и олимпијско васпитање Србије које је уједно и организатор ових такмичења.
• Одбојка				
• Пливање				
• Борилачке вештине				
• Клизanje, скијање				

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

Сваки од образовних профилла има карактеристике везане за обављање конкретних стручних послова, који захтевају одређене положаје тела, покрете и кретања, који могу негативно утицати на правилно држање (статус кичменог стуба и статус стопала). Како би се избегли ови негативни утицаји, наставници стручних предмета и професори физичког васпитања дефинишу могуће професионалне поремећаје, на основу чега се програмирају се посебни садржаји, којима се обезбеђујен превенција.

- Биологија
- Физика
- Еколоџија
- Хемија
- Ликовна култура
- Музичка култура

Смер: Пљоопривредни техничар

Предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Годишњи фонд часова:

32

Разред:

четврти

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
СВЕТ ИНФОРМАЦИЈА	<ul style="list-style-type: none">• Упознавање са могућностима које Закон о слободном приступу информацијама пружа у остваривању људских права и слобода• Оспособљавање ученика да самостално тражи и долази до информација од јавног значаја• Разумевање	<ul style="list-style-type: none">• Објасни значај постојања права на слободан приступ информацијама и социјално-економска права за појединача• Објасни појам јавне информације и означи које информације од јавног значаја грађанин може да добије• Објасни улогу Закон о слободном приступу информацијама и улогу повериеника• Објасни процедуру подношења захтева за приступ информацијама од јавног зачјаја• Попуни образац и тражи информацију од јавног значаја• Анализира информацију које добија преко медија (писаних, електронских)	<ul style="list-style-type: none">• Користи прилоге и радне материјале који се налазе у приручнику и осмишленi су за сваку радионицу• Анализира Закона о слободном приступу информација• Анализира образац и процедуру подношења захтева за добијање информације од јавног значаја Подноси захтев за добијање информације од јавног значаја надлежној служби одабраног проблема	<p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава (32 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none">• Теоријска настава се реализује у учionици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none">• Активности у уводном делу програма треба тако организовати да се обезбеди међусобно упознавање ученика, упознавање ученика са циљевима и наставним садржајима предмета, али и

	<ul style="list-style-type: none"> улоге и значаја медија у савременом друштву; Развијање критичког односа према медијима и и информација добијених преко различитих медија 	<ul style="list-style-type: none"> Тражи, пронађе и даје информацију Открива примере манипулације у медијима Објасни значај објективности и веродостојности информација 	<ul style="list-style-type: none"> Анализира фотографије, видео материјале, новинске текстове, видео материјале и препознаје примере медијске манипулације 	<p>тако да пруже наставнику почетни увид у то са каквим знањима, ставовима и вештинама из области грађанског васпитања група располаже.</p> <ul style="list-style-type: none"> Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из друштвеног контекста прошлости и садашњости. Квалитет наставе се обезбеђује усаглашавањем садржаја са одговарајућим методичким активностима и сталном разменом информација унутар групе. Добар индикатор успешне наставе је способност ученика да адекватно примењују стечена знања и вештине и да у пракси изражавају ставове и вредности демократског друштва. Наставник треба да пружи неопходну помоћ и подршку ученицима у припреми и реализацији активности, а заједно са групом да обезбеди повратну информацију о њеној успешности. У реализацији овог програма наставник је извор знања, организатор и водитељ ученичких активности и особа која даје повратну информацију. Повратна информација је од велиоког значаја не само за процес стицања сазнања, већ и за подстицање самопоуздања, учешћа у раду групе и мотивације за предмет За успешно реализовање наставе број ученика у групи не би требала да буде већа од 25 ученика. Оптималан број ученика је 15-20 ученика
СВЕТ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА И РАДА	<ul style="list-style-type: none"> Разуме важности дефинисања циљева и планирање каријере Развијање вештине тражења информација значајних за професионално образовање и укључивање у свет рада Оснаживање ученика да поставља циљеве личног развоја и планира свој развој 	<ul style="list-style-type: none"> Поставља циљеве личног развоја и плнира свој развој Анализира сопствене вештине, способности, особине начајне за даљи професионални развој Активно тражи информације значајне за даљи професионални развој Напише личну радну биографију Представи своје личне карактеристике приликом разговора са послодавцем 	<ul style="list-style-type: none"> Користи прилоге и радне материјале који се налазе у приручнику и осмишлени су за сваку радионицу Проналази, анализира различите начине и изворе тражења информација значајних за даљи професионални развој Пише личну радну биографију и пратећег писма према предложеном моделу Симулира разговор послодавца и кандидата за посао 	<p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.праћење остварености исхода 2.тестове знања 3.тестове практичних вештина

				Оквирни број часова по темама • Свет информација (16 часова) • Свет професионалног образовања и рада (16 часова)
--	--	--	--	---

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Српски језик и књижевност
- Историја
- Социологија са правима грађана

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Годишњи фонд часова:

64

Разред:

четврти

Циљеви предмета

1. Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова;
2. Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва; Оспособљавање ученика за разликовање основних одлика уметности различитих цивилизација и култура кроз сагледавање елемената музичких дела;
4. Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике;
5. Оспособљавање ученика за уочавање међусобног утицаја различитих култура прожимањем карактеристичних елемената музичких дела;
6. Унапређивање естетских критеријума код ученика;
7. Развијање дивергентног мишљења кроз решавање проблемских и пројектних задатака;
8. Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти, телевизија, филм, интернет);
9. Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета;
10. Оспособљавање ученика за јавно наступање (јавни часови, концерти...)
11. Оспособљавање ученика за креативну израду музичких ударачака инструмената;
12. Упознавање ученика са значајним српским композиторима и извођачима;
13. Оспособљавање ученика за примену уметничких вештина у другим предметима и свакодневном животу;
14. Оспособљавање ученика за тимски и истраживачки рад;
15. Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
				На почетку теме ученике

<p>Изражajна средства музичке уметности</p> <p>-Музички инструменти-</p>	<p>-Стимулација развоја способности разликовања боје звука инструмената као и њихових састава.</p> <p>-Разумевање корелације између избора извођачког састава, садржаја и карактера композиције.</p>	<p>-Познаје карактеристике звука и тона (висину, јачину, трајање и боју) као и елементе који на то утичу.</p> <p>-Разликује боју звука поједињих врста инструмената и ансамбала.</p> <p>-Разликује извођачке саставе : инструменталне, вокалне, вокално инструменталне.</p>	<p>Извори звука и тона . Особине звука и тона.</p> <p>Подела музичких инструмената по начину добијања тона и по грађи. Гудачки.жичани, дувачки, Инструменти са дикрама, Перкусиони инструменти Са одређеном и неодређеном Висином тона. Народни инструменти. Електронски инструменти. Оркестри и инструментални састави.</p> <p>Слушање музике:</p> <p><u>Концерт за виолину</u> по избору (Паганини- де мол и Де дур, Вивалди- а мол, Бах-а мол, Це дур, Е дур. Моцарт-Це дур, Ге дур, А дур, Де дур. Бетовен-Де дур, Меднелсон-е мол, Чајковски-Де дур, Виенавски-Де-дур....)</p> <p><u>За виолу:</u> Брамс-Први део Немачког реквијема, деонице Из Берлиозовог Харолда у Италији, Хиндемит-концерти..</p> <p><u>За виолончело:</u> Избор композиција Вивалдија, Хајдна, Шумана, Дворжака и Сен Санса за овај Инструмент..</p> <p><u>За контрабас:</u> Избор дела Сен Санса, Густав Малер,</p> <p><u>За харфу:</u> Моцарт-Концерт за харфу и флауту у Це дуру Сен Санс-Концерт за Харфу у Ге дуру</p> <p><u>За гитару:</u> Избор дела Тареге, Сеговије, Гранадоса, Де Фаље, Албениса...</p>	<p>упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: теоријска настава (часова) кабинетске вежбе (часова) Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 или више група приликом реализације: кабинетских вежби Место реализације наставе настава се реализује у кабинету музичке културе.</p>
--	--	---	--	---

Примери савремене музике
за гитару.
Избор дела за мандолину,
тамбуру,
Балалајку, цитру..

За дувачке инструменте:

За флауту

Бах-Свита за флауту и оркестар
ха мол, Сметана-Влтава,
Дебиси и
Равел-Избор..

За обоу: Вивалди 12
концерата,
Хајдн-Це дур, Моцарт-Це дур
Рихард Штраус..Сонате
Хендла

Сен Санс, Дејан Деспинћ
7 пасторала
За обоу соло.

За Фагот: Вивалди, концерт

За кларинет: Моцарт, концерт
у А дуру, К.М. Вебер, концерти
У еф молу и Ес дуру,
Д. Обрадовић,
Соната за соло кларинет,
Боки Милошевић, одломци из
Одабраних дела..

За саксофон: Избор из
цез музике.

За трубу: Верди, из опере
Аида-
други чин, Вагнер, Валкире,
трећи
чин, Мусоргски, Слике с
изложбе,
Маршинг бендови, Избор
песама

Са фестивала Драгачевска
труба,
Луис Армстронг, Маилс
Дејвис...

За тромбон-одломци из дела
Стравинског, Жар птица,
Равел-Болеро.

За хорну: К. Ферстер, концерт
Ес дур,
Сенс Санс-концерт оп 94,
Р. Штраус

Примери народних дувачких
Инструментата: фрула, зурле,
Кавал, леика, рог, дувачки
инструменти других народа-
Аборцини, Алпски рогови...
Концерт, Ес дур.

За клавир: Избор из Бахових,
Моцартових, Бетовенових,
Шопенових, Листових
концерта,
Чајковиски, Примери за
џез и
Забавну музику...

За оргуље: Избор из дела
J.C Баха,
Хендла, Франка...

За хармонику: Избор
уметничке
Музике за хармонику,
Народна кола,
Пјацола-Либер танго..

За ударљке: избор
репертоара
Ансанбла СПЕ, Б.Барток
Концерт за ударљке и челесту,
Избор композиција рок и
џез музике,
Народна музика-Тапан, Гоч,
Даире..

Тарајука, Кастањете...

За оркестре:
-симфонијски-избор симфоније
из класике и романтизма.
(Хајдн,

Моцарт, Бетовен, Чайковски,
Брамс,
Берлиоз, Брамс, Дворжак,
Малер..

Гудачки-избор дела
Вивалдија,
Баха, Моцарта..

Дувачки-Хендл, Музика за

<p>Музички облици</p> <p>-Познавање различитих музичких облика, форми и жанрова и њихових саставних елемената.</p> <p>-Познавање и разумевање појава и развоја најзначајнијих музичких облика кроз векове.</p>	<p>Развијање способности разумевања и разликовања структуре и драматургије одређеног музичког жанра. Разумевање специфичних карактеристика народне музике нашег подручја. Оспособљавање за самостално креативно изражавање у оквиру мањих форми.</p>	<p>-Познаје и разликује музичке облике, forme и жанрове као и њихове саставне елементе: тема, реченица, период, песма, принцип варирања, цикличност.. опера: увертира, арија, речитатив, нумере..као и њихову поделу на основу извођачких састава: вокални, инструментални, вокално инструментални..</p> <p>-Самостално креира мање музичке forme у складу са могућностима користећи класичне инструменте и-или компјутерску технологију.</p>	<p>ватромет, Драгачевски трубачи, Биг бенд, Војни оркести... <u>Перкусионисти:</u> Избор дела СПЕ, примери народне, забавне,џез и музике других земаља по избору.</p> <p><u>Вокални и вокално инструментални облици: духовни и световни.</u> Врсте вишегласја. Хомофонија и полифонија. Мелизматика и силабика. Облици инструменталне музике(апсолутни и програмски), Музичка драматургија и ток. Препоручени облици за обраду: <u>Вокални и вокално инструментални-Духовни:</u> Литургија, опело, миса, реквијем, мотет, кантата, ораторијум, пасија, корал, хорска песма. <u>Световни:</u> Опера, Оперета, Мјузикл, Соло песма, Хорска песма, Руковет, Кантата, Забавна песма (џез, рок, народна песма..) <u>Инструментални облици-апсолутни:</u> Сонатни циклуси: соната, симфонија, концерт, камерна музика. Полифони облици: фуга, инвенција, барокна свита.</p>	
---	--	---	--	--

Програмски облици:
симфонијска поема,
симфонијска свита,
комад, програмска симфонија.

Препоручени примери за
Слушање музике:
Мокрањац-Литургија и Опело,
Моцарт-Крунидбена миса,
Реквијем
Палестрина-Миса Папи
Марчелу, Мотети ренесансних
Композитора по избору,
Кантате-Ј.С.Бах (избор),
Ораторијуми (Хендел, избор),
Пасија по Матеји, Бах,
Корали-Бах, избор.
Хорска песма: Милојевић,
Душан Максимовић Думакс,
Светислав Божић...
Опера-Верди, Росини, Белини,
Пучини, Вагнер.. избор...
Оперете: Офембах и Ј. Штраус-
Избор..
Мјузикл-Мачке, Брилијантин,
Коса, Цигани лете у небо...
Соло песме-Шуберт, Шуман..
Милојевић, Бајић.. избор
Руковети-Мокрањац
Цез, Рок, Забавна, Народна-
песма по избору домаћих и
страних аутора.

Инструментални облици:
Соната-Моцарт, Бетовен..
избор,
Симфоније-избор из
класицизма,
Романтизма и савремених
аутора..
Концерт-Лист, Шопен,

Општа музичка теорија и анализа	<p>-Развој музичке писмености, усвајање појмова који се односе на називе тонова, лествице, интервале, акорде, ритам и метар, темпо, динамику и агогику...</p> <p>-Неговање прецизне интонације, дикције и артикулације текста песама, развој ритмичких способности, развој музичког слуха и познавање вокалних техника, - Стимулација успешног соло или извођења композиција у оквиру ансамбла.</p> <p>-Повезивање активности певања и кретања на сцени као целине која делује</p>	<p>-Ученик је усвојио и проширио знања о основним музичко-теоретским појмовима.</p> <p>-Влада елементима музичке писмености, зна да прочита и пише ноте у виолинском и бас кључу, у различитим тоналитетима, метрима и са различитим ритмичким комбинацијама.</p> <p>-Познаје ознаке за темпо, динамику и агогику и уме да их примени на конкретном музичком примеру.</p> <p>-Успешно изводи мелодијско-ритмичке захтеве уз игру улога на сцени.</p> <p>-Прецизно изводи ритмичко-мелодијске захтеве уз</p>	<p>Рахмањихов, Чајковски, Меделсон, Григ.. и многи други по избору. Камерна музика: барокна дела, Класичарски квартети, Савремени аутори-избор Фуга, инвенција-Бах, Франк.. Барокна свита-Бах.. Симфонијска поема- Лист, Сметана.. Симфонијска свита- Корсаков, Шехерезада... Избор из разних збирки Клавирских комада класичних, романтичарских и савремених автора. Програмска симфонија- Берлиоз-Фантастична, Лист-Данте и Фауст... Густав Малер...</p> <p>Дурске и молске лествице, ступањ, степен, вођица, тетрахорд, интервали, тровзуци, четворозвуци, врсте такта, трајање нота, темпо, динамика, агогика.. Примери за слушање: -В.А. Моцарт-Соната Це дуру КВ 545 -Ф. Шопен-Валцер у це молу ОП 19 -Т. Албинони-Адађо -Н.Р.Корсаков-Прича о цару Салтану-Бумбаров лет</p> <p>Избор примера за солфеђо и примера из музичке литературе разних аутора (Бора Поповић, Влада Јовановић,</p>	
--	--	---	--	--

<p>Музика у првобитној друштвеној заједници и културама Старог века.</p>	<p>стимулативно на развој елементарних музичких способности(прецизно интонативно певање уз дочарањање ритма покретом)</p> <p>-Оспособљавање ученика за разликовање карактеристика музичких стилова од првобитне заједнице до краја ренесансе.</p> <p>-Развијање способности уочавања утицаја народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.</p> <p>-Развијање навика за слушање уметничке музике.</p> <p>-Оспособљавање ученика за самостално истраживање,односно стимулација подстицаја за даље истраживање.</p> <p>-Оспособљавање уочавања разлика карактера композиција у односу на период настанка.</p> <p>-Препознавање назива композиција након слушања истих,као и препознавање и именовање елементарних музичких елемената који се односе на динамику,темпо,облик дела...</p> <p>-Формирање музичког укуса и адекватног музичког експресивног доживљаја музичког дела приликом слушања(аудио апаратима и уживо на концертима)</p> <p>-Развијање естетских критеријума код ученика</p> <p>-Оспособљавање ученика за</p>	<p>осмишљене кореографије.</p> <p>-Познаје музичке интервале и акорде и може самостално да их формира од задатог тона.</p> <p>-Познаје компјутерске програме за писање нота и обраду звука.</p> <p>-Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од првобитне заједнице до краја ренесансе.</p> <p>-Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музici уопште</p> <p>-Препознаје називе одслушаних композиција уз познавање њихових аутора, облика као и време настанка...</p> <p>Експресивно,аутономно доживљава карактер одслушане композиције</p> <p>-Поседује адекватан музички укус.</p> <p>-Самоиницијативно посечује концерте и друге музичке манифестације.</p> <p>-Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине.</p> <p>-Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.</p>	<p>Зорислава Васиљевић, Миодраг Васиљевић..) као и хорске литературе за илустрацију, извођење и анализу.</p> <p>Избор народних и забавних песама.</p> <p>Корени музике и њене првобитне улоге, извори, документи, најстарији музички инструменти.</p> <p>Примери за слушање:</p> <p>Снимци традиционалне музике разних народа. Музика у животу старих источних народа, Грчке и Рима (улога, облице, инструменти, теорија). Јевреји - Псалми по избору: Грци (напитница Сеикилоса).</p>	
---	--	---	---	--

<p>Музика средњег века.</p>	<p>препознавање и разликовање културе и традиције како свог тако и других народ</p>		<p>Стара хришћанска музика: грекоријански корал и византијско певање. Рани облици вишегласја: органум, дискант, мотет (старофранцуски). Световна музика средњег века: трубадури, минезенгери. Почеци духовне и световне музике код нас.</p> <p><u>Примери за слушање:</u> Грекоријански корали-избор, византијско певање, органум, Хилдегард оф Бинген (избор). Рамбо де Вакеира-Календа маја; Адам де ла Ал- Игра о Робену и Мариони; Кир Стефан Србин – Ниња сили, Вкусите и видите.</p>	
			<p>Три века великих достигнућа у уметности (14, 15. и 16). Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадrigal. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Палестрина, Орландо ди Ласо, Галус, Маренцио, Да Веноза.</p>	

			<p>Инструментална музика ренесанса. Ренесанса код нас: Фрањо Босанац, Андија Мотовуњанин. <u>Примери за слушање:</u> Жанекен - Битка код Марињана; Палестрина- Миса Папи Марчелу (одломак); Ласо-Мадона миа кара; Ехо; Галус- Патер ностер; Ево како умире праведник. Неки мадrigали Маренција или Да Венозе; Ђ. Габријели – Sonata piano e forte; Нека тачка из програма ансамбла "Ренесанс"; Мотовуњанин – Фротола. Фрањо Босанац- Ти спаваш а ја бдим... (ансамбл "Арс нова").</p>	
--	--	--	--	--

Смер: Пољопривредни техничар

Предмет: СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

Годишњи фонд часова:

64

четврти

Разред:

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Структура и организација друштва	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са функционисањем, структуром и организацијом друштва 	<ul style="list-style-type: none"> схвати структуру и организацију друштва објасни улогу друштвених група с посебним освртом на брак и породицу схвати друштвену поделу рада објасни узroke друштвеног раслојавања наведе друштвене установе и друштвене организације и направи разлику између њих 	<ul style="list-style-type: none"> Појам и елементи друштва Друштвене групе Брак и породица Друштвена подела рада Друштвено раслојавање Друштвене установе и организације Насеља и становништво 	<ul style="list-style-type: none"> На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (64 часа) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у

		<ul style="list-style-type: none"> разликује особености сеоског и градског становништва 		учионици
Држава и политика	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са политиком као вештином управљања друштвом Оспособљавање за демократско мишљење Упознавање са функционисањем државних институција и органа власти с посебним освртом на локалну самоуправу 	<ul style="list-style-type: none"> објасни појам, развој и облике суверености и демократије опише улогу политике у друштву зна државне симболе и елементе државности разликује законодавну, извршну и судску власт разликује удружења грађана и политичке партије препозна идеолошке разлике партија и поделу на левицу, десницу и центар схвата изборни поступак и конституисање скупшине и владе разликује државне органе власти разликује аутономију и локалну самоуправу разуме функционисање локалне самоуправе 	<ul style="list-style-type: none"> Сувереност Појам и развој демократије Политика - вештина управљања друштвом Конститутивни елементи државе Државни симболи Подела власти Организације грађана Политичке партије Избори Скупштина Државни органи власти Аутономија Локална самоуправа 	<p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Користити актуелне примере из штампе и других медија релевантне за предмет Користити Устав и релевантне законе у зависности од садржаја који се обрађује <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода тестове знања тестове практичних вештина <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Структура и организација друштва (12 часова) Држава и политика (18 часова) Устав и правна држава (11 часова) Људска права и слободе (6 часова) Култура и друштво (12 часова) Друштвене промене и развој друштва (5 часова)
Устав и правна држава	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са Уставом Републике Србије, његовим историјским претечама и правосудним системом Републике Србије 	<ul style="list-style-type: none"> схвата значај устава као највишег правног акта разликује устав од закона направи преглед развоја уставности у Србији разликује уставност и законитост учи значај владавине права и правне државе зна основне одредбе Устава Републике Србије схвата функционисање правосудног система Републике Србије разликује врсте судских поступака 	<ul style="list-style-type: none"> Значење појма устав Историјски развој уставности Врсте устава Уставност и законитост Владавина права – правна држава Устав Републике Србије Правосудни систем Републике Србије (судова и тужилаштава) Мрежа судова у Републици Србији <ul style="list-style-type: none"> - Врховни касациони суд - Виши суд - Апелациони суд - Основни суд 	

			<ul style="list-style-type: none"> Судски поступци 	
Људска права и слободе	<ul style="list-style-type: none"> Богаћење знања о људским правима и слободама и о улози појединца у друштвеном и политичком животу 	<ul style="list-style-type: none"> схвати људска права и слободе и свој положај у друштву зна на који начин се штите права и слободе грађана 	<ul style="list-style-type: none"> Појам грађанина и његове обавезе и права Лична права и слободе грађана Политичка права и слободе грађана Економска права и слободе грађана Породично право Остале права и слободе грађана Заштита права и слобода грађана 	
Култура и друштво	<ul style="list-style-type: none"> Развијање знања о културним тековинама 	<ul style="list-style-type: none"> учи разлику и сличности између културе и цивилизације схвати настанак религије и религиског мишљења идентификује монотеистичке религије и објасни специфичности хришћанства разликује обичај и морал схвати разлику између уметности, масовне културе, подкултуре, шунда и кича 	<ul style="list-style-type: none"> Појам културе и цивилизације Религија Настанак религијског мишљења Монотеистичке религије Хришћанство Обичај и морал Уметност Масовна култура 	
Друштвене промене и развој друштва	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва Стицање знања о хоризонталној и вертикалној покретљивости друштва и 	<ul style="list-style-type: none"> идентификује друштвене промене зна основне карактеристике хоризонталне и вертикалне покретљивости препозна друштвени развој формира став према савременим тенденцијама у развоју глобалног друштва 	<ul style="list-style-type: none"> Појам и врсте друштвених промена Друштвена покретљивост Друштвени развој 	

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Историја

Смер: Пољопривредни техничар**ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ**

Годишњи фонд часова:

96

Разред:

четврти

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Савремена поезија	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са одликама савремене поезије, њеним представницима и делима 	<ul style="list-style-type: none"> наведе обележја савремене поезије тумачи песничка дела износећи доживљаје, запажања и образложение о њима изведе закључак о карактеристикама песничког језика, мотивима и форми у обрађеним песмама 	<ul style="list-style-type: none"> Одлике савремене поезије Избор из светске лирике 20. века (Превер, Ахматова, Цветајева, Бродски) Васко Попа: „Каленић“, „Манасија“, „Кора“ (избор из циклуса Списак) Миодраг Павловић: „Научите пјесан“, „Реквијем“ (или две песме по избору) Десанка Максимовић: „Тражим помиловање“ (избор) Бранко Мильковић: „Поезију ће сви писати“ Стеван Раичковић: „Камена успаванка“ (избор) Процена остварености исхода 	<p>• На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (96 часова) <p>Место реализације наставе • Теоријска настава се реализује у учionици</p> <p>Препоруке за реализацију наставе • Могућност обраде савремене драме кроз повезивање са другим медијима - драмски текст као позоришна представа, радио драма или ТВ драма</p> <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода тестове знања
Савремена проза	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са књижевнотеоријским појмовима, специфичностима савремене прозе, њеним представницима и делима 	<ul style="list-style-type: none"> именује различите прозне врсте и приповедне поступке тумачи дело у складу са његовим жанровским особеностима интегрише лично искуство током читања и тумачења дела вреднује дело износећи аргументе 	<ul style="list-style-type: none"> Структурни чиниоци прозног књижевноуметничког дела и типологија романа Есеј. Исидора Секулић: „О култури“, Иво Андрић: „Разговор с Гојом“ или „О причи и причању“ Приповетка. Бранко Ђорђић: „Башта сљезове боје“ (избор) 	<p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Савремена поезија (15 часова) Савремена проза (30 часова) Савремена драма (8 часова) Класици светске књижевности (7 часова) Синтакса (8 часова) Правопис (5 часова) Култура изражавања (23 часа)

			<ul style="list-style-type: none"> • Данило Киш: „Енциклопедија мртвих“ • Борхес: „Чекање“ • Роман Албер Ками: „Странац“ • Иво Андрић: „Проклета авлија“ • Владан Десница: „Пролећна Ивана Галеба“ (одломак по избору као пример за роман-есеј) • Меша Селимовић: „Дервиш и смрт“ • Добрица Ђосић: „Корени“ • Добрица Ђосић: „Време смрти“ (избор одломака) • Књижевна критика. Петар Џацић: „О Проклетеј авлији“ • Процена остварености исхода 	
Савремена драма	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са основним одликама савремене драме, представницима и делима 	<ul style="list-style-type: none"> • увиди разлику између традиционалне и савремене драме • упореди драмски књижевни текст са другим облицима његове интерпретације • формулише личне утиске и запажања о драмском делу 	<ul style="list-style-type: none"> • Одлике савремене драме • С. Бекет: „Чекајући Годоа“ • Душан Ковачевић: „Балкански шпијун“ • Драмска књижевност и други медији - Б. Пекић: „Чај у пет“ или А. Поповић: „Развојни пут Боре шнајдера“ или Љ. Симовић: „Путујуће позориште Шопаловић“ • Процена остварености исхода 	
Класични светске књижевности	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са писцима и делима светске књижевне баштине 	<ul style="list-style-type: none"> • препозна свевременост обрађених тема • тумачи дела износећи своја запажања и утиске и образложение о њима 	<ul style="list-style-type: none"> • В: Шекспир: „Хамлет“ • Е. А. По: „Гавран“ • Ф. М: Достојевски: „Злочин и казна“ • Процена остварености исхода 	
Синтакса	<ul style="list-style-type: none"> • Систематизовање знања из синтаксе 	<ul style="list-style-type: none"> • одреди синтаксичке јединице и њихову функцију • одреди типове независних и зависних реченица, типове синтагми и типове напоредних конструкција • разуме појам конгруенције • познаје систем глаголских облика 	<ul style="list-style-type: none"> • Синтаксичке јединице (комуникативна реченица, предикатска реченица, синтагма, реч) • Основне реченичне и синтагматске конструкције • Падежни систем и његова употреба. Предлошко-падежне конструкције • Конгруенција. Синтакса 	

			<ul style="list-style-type: none"> глаголских облика. Систем зависних реченица, Систем независних реченица (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне) Напоредне конструкције. Појам напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција (саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе) Процена остварености исхода 	
Правопис	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком нормом 	<ul style="list-style-type: none"> примени правописне знаке у складу са језичком нормом употреби знаке интерпункције у складу са језичком нормом 	<ul style="list-style-type: none"> Правописни знаци Општа правила интерпункције у реченици 	
Култура изражавања	<ul style="list-style-type: none"> Усавршавање културе изражавања и неговање интересовања за праћење културних садржаја и критички однос према њима, као и оспособљавање за операционализацију функционалних стилова 	<ul style="list-style-type: none"> напише есеј поштујући структуру ове књижевне врсте састави биографију, молбу, жалбу, приговор... процењује вредност понуђених културних садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> Лексичке вежбе Стилске вежбе Писање есеја Говорне вежбе Школски писмени задаци 4x2+2 Административни функционални стил (писање молбе, жалбе, биографије) 	

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Грађанско васпитање/Верска настава
- Социологија са правима грађана

Смер: Пољопривредни техничар

Предмет: ЕНГЛЕСКИ ФРАНЦУСКИ РУСКИ ЈЕЗИК

СТРАНИ ЈЕЗИК I

Годишњи фонд часова: 64

Разред: четврти

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ И ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ (80% + 20%)	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
СЛУШАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	<ul style="list-style-type: none">разуме суштину битних информација са радија или телевизије, презентација или дискусија о актуелним збивањима или о стварима које се њега тичу на приватном и професионалном плану, уколико се говори разговетно стандардним језиком	<ul style="list-style-type: none">Свакодневни живот (планови за будућност, посао и каријера)Образовање (могућност образовања у иностранству, размена ученика, усавршавање у струци)Друштвено уређење и политички систем у земљама чији се језик учиКултурни живот (манифестације, сајмови и изложбе општег карактера и везане за струку)Медији (утицај медија)Историјске везе Србије и земаља чији се језик учи	<ol style="list-style-type: none">Представљање себе и другихПоздрављање (састајање, расстанак; формално, неформално, специфично по регионима)Идентификација и именовање особа, објекта, боја, бројева итд.)Давање једноставних упутстава и командиИзражавање молби и захвалностиИзражавање извиђењаИзражавање потврде и негирањеИзражавање допадања и недопадањаИзражавање физичких сензија и потребаИсказивање просторних и временских односаДавање и тражење информација и обавештењаОписивање и упоређивање лица и предметаИзрицање забране и реаговање на забрануИзражавање припадања и поседовањаСкретање пажњеТражење мишљења и изражавање слагања и неслагањаТражење и давање дозволеИсказивање честиткиИсказивање препоруке	<p>НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</p> <p>Комуникативна настава страних језика подразумева поимање језика као средства комуникације; инсистира на употреби циљног језика у учionици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике; претпоставља примену тзв. Teacher talk, одн. прилагођавање говорне делатности наставника интересовањима и знањима ученика; инсистира на комуникативном аспекту употребе језика, одн. на значењу језичке поруке, а не толико на граматичној прецизности исказа ; претпоставља да се знања ученика мере прецизно дефинисаним релативним, а не толико апсолутним критеријумима тачности. Један од кључних елемената комуникативне наставе је и социјална интеракција кроз рад у учionици. Она се базира на групном или индивидуалном решавању проблема, потраги за информацијама и мање или више комплексним задацима. У тим задацима увек су јасно одређени контекст, процедура и циљ, чиме се унапређује квантитет језичког материјала који је</p>
ЧИТАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	<ul style="list-style-type: none">разуме смисао сложенијих текстова шематских приказа, упутства, уговораразуме и користи обавештења из стручних текстова везаних за струкуразуме текстове у којима се износи лични став или посебно гледиште	<p>СТРУЧНЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none">Као у првом разреду ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИКI. РЕЧЕНИЦА<ul style="list-style-type: none">- Сви типови упитних реченица- Директна и индиректна питања- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно		
ГОВОР Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на	<ul style="list-style-type: none">представи припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања, школско градиво или струку	<ul style="list-style-type: none">а) изјаве и питања – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)б) молбе, захтеви, наредбев) изјаве и птиња са променом глаголских времена- Релативне клаузе- Све врсте сложених реченица (временске,		

стрном језику	<ul style="list-style-type: none"> • говори о утисцима, употребљавајући и комплексније изразе • даје дужи опис свакодневних радњи из свог окружења, описује прошле активности, свакодневне обавезе, планове, радне задатке и начин организовања • даје релевантне податке са неке презентације или из дискусије везане за струку 	<p>клаузе , клаузе, итд).</p> <p>II. ИМЕНИЧКА ГРУПА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Члан <ul style="list-style-type: none"> - Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту 2. Именице <ul style="list-style-type: none"> - Бројиве и небројиве именице 3. Заменички облици <p>a) Заменице</p> <p>Личне заменице у функцији субјекта и објекта</p> <ul style="list-style-type: none"> - Показне заменице - Односне заменице <p>б) детерминатори</p> <ul style="list-style-type: none"> - Показни детерминаотри - Неодређени детерминатори - Присвојни детерминатори <p>4. Придеви</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обновити компарацију придева - too/not...enough/not as...(as)/...than <p>5. Бројеви</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обновити просте и редне бројеве <p>6. Кванификатори</p> <p>III ГЛАГОЛСКА ГРУПА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глаголи <ul style="list-style-type: none"> - Обновити и утврдити сва садашња времена - Обновити и утврдити сва прошла времена <ul style="list-style-type: none"> - Разлика између <i>Used to</i> Past Continuous - Обновити и утврдити све начине зе изражавање будућности - Глаголи стања - Модални глаголи: <i>should, must, will, may, might,</i> - Пасивне конструкције – the Present Simple, Past Simple , Present Perfect (продуктивно и рецептивно), плстала времена само рецептивно - <i>wish + Past simple /would</i> - <i>Have something done</i> (само рецептивно) <p>2. Први и други кондиционал (рецептивно и продуктивно); трећи кондиционал (рецептивно)</p>	<p>20. Изражавање хитности и обавезноти</p> <p>21. Исказивање сумње и несигурности</p>	<p>неопходан услов за било које учење језика.</p> <p>Такозвана комуникативно-интерактивна парадигма у настави страних језика, између осталог, укључује и следеће компоненте:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину • поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и ажуриране листе задатака и активности • наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја • ученици се третирају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину • уџбеници су само један од ресурса; осим њих препоручује се и примена других извора информација и дидактичких материјала, поготову кад је реч о стручним темама • учионица постаје простор који је могуће реструктурирати из дана у дан <p>Важан циљ у учењу страног језика у средњим стручним школама је овладавање језиком струке, и то у оноликој мери која је неопходна да се језик користи ради информисаности и способљености за једноставну комуникацију у усменом и писаном облику на страном језику. Тада сегмент наставе страног језика који се прогресивно увећава од 20 до 50% током четврогодишњен образовања мора да буде јасно дефинисан и у складу са исходима везаним за квалификације струке.</p> <p>Неопходно је да стручна тематика која се обраћају на страном језику</p>
ПИСАЊЕ Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	<ul style="list-style-type: none"> • напише писмо или нешто дужи текст да би саопштио информацију или указао на лични став или супротстављање мишљења • напиши извештај или протокол о догађају или са састанка • писмено конкурише за неки посао 	<p>III ГЛАГОЛСКА ГРУПА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глаголи <ul style="list-style-type: none"> - Обновити и утврдити сва садашња времена - Обновити и утврдити сва прошла времена <ul style="list-style-type: none"> - Разлика између <i>Used to</i> Past Continuous - Обновити и утврдити све начине зе изражавање будућности - Глаголи стања - Модални глаголи: <i>should, must, will, may, might,</i> - Пасивне конструкције – the Present Simple, Past Simple , Present Perfect (продуктивно и рецептивно), плстала времена само рецептивно - <i>wish + Past simple /would</i> - <i>Have something done</i> (само рецептивно) <p>2. Први и други кондиционал (рецептивно и продуктивно); трећи кондиционал (рецептивно)</p>		
ИНТЕРАКЦИЈА Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука	<ul style="list-style-type: none"> • оствари комуникацију о основним темама, под условом да је у стању да тражи помоћ од саговорника • образложи и одбрани свој став, разјасни неспоразуме 	<ul style="list-style-type: none"> - Разлика између <i>Used to</i> Past Continuous - Обновити и утврдити све начине зе изражавање будућности - Глаголи стања - Модални глаголи: <i>should, must, will, may, might,</i> - Пасивне конструкције – the Present Simple, Past Simple , Present Perfect (продуктивно и рецептивно), плстала времена само рецептивно - <i>wish + Past simple /would</i> - <i>Have something done</i> (само рецептивно) 		
МЕДИЈАЦИЈА Оспособљавање ученика да	<ul style="list-style-type: none"> • Препричава садржај текста, разговора, договора 	<p>2. Први и други кондиционал (рецептивно и продуктивно); трећи кондиционал (рецептивно)</p>		

преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова		3. Предлози, најчешћи предлози за оријентацију у времену и простору.		прати исходе поједињих стручних предмета и буде у корелацији са њима. Реализација наставе језика струке се много више огледа у развијању рецептивних вештина него продуктивних јер је сврха учења страног језика, у првој линији, усмерена на то да се ученици оспособе да прате одређену стручну литературу у циљу информисања, праћења иновација и достигнућа у области струке, усавршавања и напредовања.
МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	<ul style="list-style-type: none"> пореди различите приказе истог догађаја у различитим медијима 	<p style="text-align: center;">РУСКИ ЈЕЗИК</p> <p>Именице Обнављање и систематизација типова именица, обрађених у претходним разредима</p> <p>Заменице Присвојне заменице 1., 2. и 3. лица и заменица свой Показне заменице этот, тот</p> <p>Неодређене заменице са речом –либо, кое</p> <p>Придеви Продуктивни суфикс описних придева –ист, –аст, –ат, –ив, –лив, –чив Поређење придева и прилога</p> <p>Глаголи Обнављање и систематизација: Времена Прошло време глагола са основом на сугласник</p> <p>Бројеви Слагање бројева са именицама и придевима</p> <p>Речице Разве, неужели, ли, хоть, даже</p> <p>СИНТАКСА Инфинитивне реченице (Что мне сказать тебе) Именски предикат (Ломоносов-знаменитый учёный) Иказивање отсуства, присуства (В природе имеются разные минералы) Основне мерне јединице и њихове скраћенице</p>		<p>Стога је спектар текстова који се препоручују велики: шематски прикази, упутства о примени апаратса, инструмената или пак материјала, хемикалија, рецепти, декларације, краћи стручни текстови чији је садржај релевантан за тематске садржаје стручних предмета, извештаји, каталоги, програми сајамских активности и сл. Веома је битно у раду са таквим текстовима одредити добру дидактичку подршку. Добро осмишљени налози упућују на то да одређене текстове, у зависности од тежине и важности информација које они носе, треба разумети глобално, селективно или пак детаљно.</p> <p>Продуктивне вештине треба ограничити на строго функционалну примену реалну за захтеве струке. То подразумева писање кратких порука, мејлова у оквиру пословне комуникације (поруџбенице, рекламије, захтеви, молбе) и вођење усмене комуникације која омогућава споразумевање на основном нивоу било у директном контакту са саговорником или у телефонском разговору.</p>
		<p style="text-align: center;">ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК</p> <p>У четвртом разреду средње школе граматички садржаји обрађени у</p>		

		<p>претходним разедима систематизују се како би ученици спонтано, прецизно и што тачније користили француски језик у приватној и у пословној комуникацији.</p> <p>Посебна пажња посвећује се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оним елементима граматике који се теже усвајају, нпр, када су у питању изворни говорници српског језика, употреба члана, систем прошлих времена, глаголске конструкције, негација и друго; - оним елементима граматике који се чешће срећу у оквиру језика дате струке. <p>Имајући у виду наведено, ауторима уџбеника и наставницима француског језика препоручује се да избор граматичких садржаја које ће обрађивати у четвртом разреду заснују пре свега на потребама ученика (на основу анализе њихових честих грешака), као и на референтним материјалима за нивое A2 и B1 за француски језик.</p>		
--	--	--	--	--

ПОЉОПРИВРЕДНА ТЕХНИКА

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				Професионална пракса	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		

IV	64	64				128
----	----	----	--	--	--	-----

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Упознавање конструкција пољопривредних машина;
- Стицање знања о примени машина у пољопривредној производњи и њихово најефикасније искоришћавање;
- Стицање знања за правилно подешавање и одржавање машина ради постизања одговарајућег квалитета рада;
- Стицање знања о функционалним и техничким карактеристикама машина, апарати и уређаја који се користе у пољопривредној производњи;
- Развијање интересовања за пољопривредну технику;
- Оспособљавање за примену агротехничких мера у пољопривредној производњи;
- Оспособљавање за правилну примену пестицида, ђубрива и осталих средстава у пољопривредној производњи;
- Оспособљавање за самостално управљање трактором са приколицом у јавном саобраћају;
- Оспособљавање за вођење евиденције о раду;
- Развијање радних навика, сигурности, прецизности и одговорности у раду;
- Оспособљавање за правилно и рационално коришћења пољопривредне технике.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА

Разред: четврти

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Машине за спремање сена и силаже	32
2.	Машине и уређаји за припрему сточне хране	36
3.	Уређаји и опрема у сточарским објектима	60

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА

Назив модула:

Машине за спремање сена и силаже

Трајање модула:

32 часа

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање за правилно коришћење, чување и одржавање машина за спремање сена и силаже. 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе поделу машина према технолошком процесу; • дефинише агротехничке захтеве; машина за спремање сена и силаже; • објасни принцип рада машина за спремање сена и силаже; • објасни подешавање, одржавање и чување машина за спремање сена и силаже; • наведе и опише објекте за смештај сена и силаже; • наведе и опише машине за изузимање силаже; • наведе и опише транспортна средства за сено и силажу; 	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Травокосачице; • Машине за сакупљање и превртање сена; • Машине за пресовање сена; • Ротобалери и утоварачи ротобала; • Силажни комбајни; • Додатни уређаји силажних комбајна; • Објекти за смештај сена и силаже; • Машине за изузимање силаже; • Транспортна средства за сено и силажу; 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (16 часова) • вежбе (16 часова) <p>Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици. • Вежбе се реализују на школској економији. <p>Препоруке за реализацију наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката и видео-презентација; • ученик је обавезан да води дневник вежби; • на крају модула ученик ради тест знања. <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода; • тестове знања; • тестове практичних вештина; • дневнике вежби.
	<ul style="list-style-type: none"> • препозна различите конструкције машина и уочава њихове специфичности; • визуелним прегледом провери исправност машина; • примени мере техничког одржавања; • прикопча машину за трактор; • обави неопходна подешавања; • изврши рад машинама према технолошком процесу; • користи упутство за руковање, подешавање и одржавање; • води свиденцију рада и одржавања; • примени мере заштите на раду. 	<p>Вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конструкције машина за сено и силажу; • Одржавање машина; • Подешавање машина; • Агрегатирање приклучних машина; • Техничка документација; • Мере заштите на раду. 	

Назив модула:

Машине и уређаји за припрему сточне хране

Трајање модула:

36 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">• Оспособљавање за правилно коришћење и одржавање машина и уређаја за припрему сточне хране.	<ul style="list-style-type: none">• наведе поделу сушара за зрасте материјале;• објасни технолошки процес рада сушара за зрасте материјале;• наведе поделу машина за уситњавање зрасте хране;• објасни технолошки процес рада машина за уситњавање зрасте хране;• опише мешалице хранива;• наведе машине и уређаје у фабрикама сточне хране;• објасни принцип рада машина и уређаја за пелетирање;• објасни подешавање, одржавање и чување машина за припрему сточне хране;	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none">• Сушаре за зрно;• Процес рада сушара;• Машине за уситњавање зрасте хране;• Мешалице хранива;• Фабрике сточне хране;• Машине и уређаји за пелетирање;	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава (18 часова)• вежбе (18 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">• вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none">• Теоријска настава се реализује у учионици.• Вежбе се реализују на школској економији. <p>Препоруке за реализацију наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката и видео-презентација;• ученик је обавезан да води дневник вежби;• на крају модула ученик ради тест знања. <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">• праћење остварености исхода;• тестове знања;• тестове практичних вештина;• дневнике вежби.
	<ul style="list-style-type: none">• препозна различите конструкције машина и уочава њихове специфичности;• визуелним прегледом провери исправност машина;• примени мере техничког одржавања;• обави неопходна подешавања на машинама и уређајима за припрему сточне хране;• обави рад машинама према технолошком процесу;• користи упутство за руковање, подешавање и одржавање;• води евиденцију рада и одржавања;• примени мере заштите на раду.	<p>Вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none">• Конструкције машина и уређаја за припрему сточне хране;• Одржавање машина и уређаја;• Подешавање машина и уређаја;• Техничка документација;• Мере заштите на раду.	

Назив модула:

Уређаји и опрема у сточарским објектима

60 часова

Трајање модула:

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">• Оспособљавање за правилно коришћење и одржавање уређаја и опреме у сточарским објектима.	<ul style="list-style-type: none">• наведе врсте уређаја за снабдевање објеката водом;• дефинише основне показатеље рада уређаја за снабдевање водом (капацитет, процес рада и економичност);• објасни рад појилица;• наведе врсте уређаја за исхрану;• дефинише основне показатеље рада уређаја за исхрану (капацитет, процес рада и економичност);• наведе и описе уређаје за изђубравање;• објасни принцип рада уређаја за изђубравање;• објасни одржавање уређаја за изђубравање;• наведе врсте уређаја за машинску мужу;• објасни принцип рада уређаја за машинску мужу;• објасни одржавање уређаја за машинску мужу;• наведе и описе измузишта;	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none">• Извори и снабдевање водом;• Пумпе за воду;• Водоторњеви;• Хидрофори;• Аутоматске појилице (групне и појединачне);• Хранилице;• Уређаји за спровлање и поделу течне хране за свиње;• Механичке лопате за изђубравање;• Потисна греда са лопатицама;• Уређаји за чишћење објеката са течним стајњаком;• Погонски део уређаја за машинску мужу;• Вакуум-пумпа;• Пулсатор;• Музне чаше са колектором млека;• Измузишта;	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава (30 часова)• вежбе (30 часова)
	<ul style="list-style-type: none">• препозна различите конструкције машина и уочава специфичности;• визуелним прегледом провери исправност уређаја и опреме;• примени мере техничког одржавања;• обави неопходна подешавања на уређајима;• изврши рад са уређајима и опремом;• користи упутство за руковање, подешавање и одржавање;• води евиденцију рада и одржавања;• примени мере заштите на раду.	<p>Вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none">• Конструкције уређаја и опреме;• Одржавање уређаја и опреме;• Подешавање уређаја и опреме;• Техничка документација;• Мере заштите на раду.	<p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">• вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none">• Теоријска настава се реализује у учионици.• Вежбе се реализују на школској економији. <p>Препоруке за реализацију наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката и видео-презентација;• ученик је обавезан да води дневник вежби;• на крају модула ученик ради тест знања. <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">• праћење остварености исхода;• тестове знања;• тестове практичних вештина;• дневнике вежби.

5. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА:

- Педологија и агрохемија; Заштита биља;
- Биљна производња; Наводњавање;
- Сточарска производња;
- Професионална пракса.

Назив предмета: **ПРЕДУЗЕТИНИШТВО**

Годишњи фонд

часова:

Разред:

64 часа**Четврти**

1. Развијање пословних и предузетничких знања, вештина и понашања
2. Развијање предузетничких вредности и способности да се препознају предузетничке могућности у локалној средини и делује у складу са тим.
3. Развијање пословног и предузетничког начина мишљења
4. Развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији
5. Оспособљавање за активно тражење посла (запошљавање и самозапошљавање)
6. Оспособљавање за израду једноставног плана пословања мале фирме
7. Мултидисциплинарни приступ и оријентација на праксу
8. Развијање основе за континуирано учење
9. Развијање одговорног односа према очувању природних ресурса и еколошке равнотеже.

Циљеви
предмета

ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Предузетништво и предузетник	<ul style="list-style-type: none"> • Разумевање појма и значаја предузетништва • Препознавање особености предузетника 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења • наведе карактеристике предузетника • објасни значај мотивационих фактора у предузетништву • доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво • препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам, развој и значај предузетништва • Профил и карактеристике успешног предузетника • Мотиви предузетника • Технике и критеријуми за утврђивање предузетничких предиспозиција 	<ul style="list-style-type: none"> • На уводном часу ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања/ обавезом ученика да у току наставе редовно формирају радну свеску. <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вежбе (64 часа) • Методе рада: Радионичарски (све интерактивне методе рада) • Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе (2 наставника) • Место реализације наставе Вежбе се реализују у кабинету / учионици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предузетништво и предузетник: Дати пример успешног предузетника и/или позвати на час госта – предузетника који би говорио ученицима о својим искуствима или посета успешном предузетнику;

ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	<ul style="list-style-type: none"> • Развијање способности за уочавање, формулисање и процену пословних идеја • Упознавање ученика са елементима маркетинг плана • Развијање смисла за тимски рад 	<ul style="list-style-type: none"> • примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја • препозна садржај и значај бизнис плана • истражки међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место, промоција и личност • прикупља и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију • развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања • самостално изради маркетинг плана у припреми бизнис плана • презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана 	<ul style="list-style-type: none"> • Трагање за пословним идејама • Процена пословних могућности за нови пословни подухват • SWOT анализа • Структура бизнис плана и маркетинг плана као његовог дела • Елементи маркетинг микса (5П) – (производ/услуга, цена, канали дистрибуције, промоција, личност) • Рад на терену-истраживање тржишта • Презентација маркетинг плана за одабрану бизнис идеју 	<p>▪ Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план: Користити олују идеја и вођене дискусије да се ученицима помогне у креативном смишљању бизнис идеја и одабиру најповољније. Препоручити ученицима да бизнис идеје траже у оквиру свог подручја рада или не инсистирати на томе. Ученици се дела на групе окупљене око једне пословне идеје у којима остају до краја. Групе ученика окупљене око једне пословне идеје врше истраживање тржишта по наставниковим упутствима. Пожељно је организовати посету малим предузећима где ће се ученици информисати о начину деловања и опстанка тог предузећа на тржишту.</p>

ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Управљање и организација, правни оквир за оснивање и функционисање делатности	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са суштином основних менаџмент функција и вештина • Упознавање ученика са специфичностима управљања производњом/услугама и људским ресурсима • Упознавање ученика са значајем коришћења информационих технологија за савремено пословање • Давање основних упутстава где доћи до неопходних информација 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе особине успешног менаџера • објасни основе менаџмента услуга/производње • објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције • израчуна праг рентабилности на једноставном примеру • објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику (самостално или уз помоћ наставника) • увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације • користи гантограм • објасни значај информационих технологија за савремено пословање • схвати важност непрекидног иновирања производа или услуга • изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности • изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју • самостално сачини или попуни основну пословну документацију 	<ul style="list-style-type: none"> • Менаџмент функције (планирање, организовање, вођење и контрола) • Појам и врсте трошкова, цена коштања • Инвестиције • Преломна тачка рентабилности • Менаџмент производње - управљање производним процесом/услугом • Управљање људским ресурсима • Управљање временом • Инжењеринг вредности • Информационе технологије у пословању • Правни аспект покретања бизниса 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Управљање и организација: ▪ Препоручене садржаје по темама ученик савладава на једноставним примерима уз помоћ наставника ▪ Методе рада : ▪ Мини предавања ▪ Симулација ▪ Студија случаја ▪ Дискусија ▪ Давати упутства ученицима где и како да дођу до неопходних информација. ▪ Користити сајтове за прикупљање информација (www.apr.gov.rs , www.sme.gov.rs. и други). ▪ Основна пословна документација: CV, молба, жалба, извештај, записник... ▪ Посета социјалним партнерима на локалном нивоу (општина, филијале Националне службе за запошљавање, Регионалне агенције за развој малих и средњих предузећа и сл.)

ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Економија пословања, финансијски план	<ul style="list-style-type: none"> Разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану Препознавање профита/добити као основног мотива пословања Разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа 	<ul style="list-style-type: none"> састави биланс стања на најједноставнијем примеру састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру направи разлику између прихода и расхода с једне стране и прилива и одлива новца са друге стране на најједноставнијем примеру наведе могуће начине финансирања сопствене делатности се информише у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника презентује финансијски план за своју бизнис идеју 	<ul style="list-style-type: none"> Биланс стања Биланс успеха Биланс токова готовине (cash flow) Извори финансирања Институције и инфраструктура за подршку предузећништву Припрема и презентација финансијског плана 	Економија пословања, финансијски план <ul style="list-style-type: none"> Користити формулар за бизнис план Националне службе запошљавања. Користити <u>најједноставније табеле за израду биланса стања, биланса успеха и биланса новчаних токова.</u> Обрадити садржај на најједноставнијим примерима из праксе Методе рада : Мини предавања Симулација Студија случаја Дискусија
Ученички проект-презентација пословног плана	<ul style="list-style-type: none"> Оспособити ученика да разуме и доведе у везу све делове бизнис плана Оспособљавање ученика у вештинама презентације бизнис плана 	<ul style="list-style-type: none"> самостално или уз помоћ наставника да повеже све урађене делове бизнис плана изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета предузећништво 	<ul style="list-style-type: none"> Израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју Презентација појединачних/группних бизнис планова и дискусија 	Ученички пројекат-презентација пословног плана: Позвати на јавни час успешног предузећника, представнике школе, локалне самоуправе и банака за процену реалности и иновативности бизнис плана. Према могућности наградити најбоље радове. У презентацији користити сва расположива средства за визуализацију а посебно презентацију у power point –у. <u>Оцењивање</u> Вредновање остварености исхода вршити кроз: <ol style="list-style-type: none"> активност ученика на часу редовност и прегледност радне свеске домаће задатке тестове знања израду практичних радова (маркетинг, организационо-

				<p>производни и финансијски план)</p> <p>6. израду коначне верзије бизнис плана</p> <p>7. презентацију</p> <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предузетништво и предузетник 6 часова вежби ▪ Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план 14 часова вежби ▪ Управљање и организација 24 часова вежби ▪ Економија пословања 12 часова вежби ▪ Ученички пројекат – презентација пословног плана 8 часова вежби
--	--	--	--	--

ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

1. Пословна економија, уџбеници за први и други разред средње економске школе
2. проф.др Драгослав Јокић , Предузетништво, Виша пословна школа Београд (НИЦ Ужице, 2004.)
3. проф. др Благоје Пауновић, Пословни план , Економски факултет Београд, 2005.
4. П. Ф. Дракер, (Peter F. Drucker) Иновације и предузетништво, Привредни преглед, Београд, 1991
5. П. Ф. Дракер, (Peter F. Drucker) Мој поглед на менаџмент, Адикас, Нови Сад, 2003
6. Ф. Котлер Како креирати, овладати и доминирати тржиштем, Адикас, Нови Сад, 2003.
7. др Едвард де Боно, Шест шешира за размишљање
8. Сајтови: www.apr.gov.rs , www.sme.gov.rs , ; www.kreativnaskola.rs / <http://www.link-elearning.com/linkdl/elearning/>; www.nsz.gov.rs <http://www.vetsrbia.edu.rs/moodle/>

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

1. Сви стручни предмети

ВРСТА СТРУЧНЕ СПРЕМЕ НАСТАВНИКА

Предузетништво	Наставници треба да ОБАВЕЗНО прођу обуку следећег <u>садржаја по темама:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Особине предузетника - Маркетинг план - Организационо производни план - Финансијски план - Израда и презентација бизнис плана
	Садржаји морају да буду презентовани интерактивним методама у оквиру радионица.

СТОЧАРСКА ПРОИЗВОДЊА

2. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
IV	160	64	160	60		444

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

- Развијање практичних знања, радних навика и вештина за рад у сточарској производњи;
- Стицање неопходних знања о грађи, положају и функцији поједињих органа и организма у целини;
- Стицање знања о пореклу домаћих животиња, врстама, расама, њиховим морфолошким и физиолошким особинама;
- Стицање знања о методама одгајивања и значају селекције за високу производњу;
- Стицање знања о привредном значају сточарства;
- Упознавање хранива и начина примене по врстама и категоријама животиња;
- Оспособљавање за састављање оброка за грла у складу са њиховим потребама;
- Стицање знања о значају утицаја основних еколошких фактора на организам и здравље животиња;
- Оспособљавање за одржавање хигијене простора, опреме и неге животиња;
- Стицање знања о начину гајења и држања домаћих животиња;
- Оспособљавање за вођења евиденције и родовних књига домаћих животиња.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА

Разред: четврти

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Анатомија са физиологијом	60
2.	Опште сточарство	72
3.	Посебно сточарство	126
4.	Исхрана домаћих животиња	126
5.	Зоохигијена	60

Напомена: Недељни приказ броја часова дат је у гантограму

Назив модула:

Анатомија са физиологијом

Трајање модула:

60 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">• Развијање знања о грађи и функцији организма домаћих животиња;• Схватање повезаности и зависности животиња са спољашњом средином;• Стицање самосталности и одговорности у обављању послова;• Оспособљавање за самостално извођење радних операција у сточарству.	<ul style="list-style-type: none">• препозна микроскопску грађу епителног, везивног, мишићног, коштаног и нервног ткива;• дефинише анатомске термине и опише грађу костију главе, трупа и удова;• објасни скелетне мишиће, састав и функцију крви;• објасни грађу и физиологију срца и крвних судова;• опише грађу и функцију носне шупљине, гркљана, душника и плућа;• објасни физиологију дисања;• дефинише грађу и функцију усне дупље, пљувачних жлезда, ждрела и једњака;• објасни грађу и функцију желуца непреживара и преджелуца и желуца код превивара;• опише грађу и функцију танког и дебelog црева, јетре и гуштераче;• објасни физиологију варења у желуцу и цревима домаћих животиња;• дефинише грађу и функцију органа за излучивање;• објасни стварање и излучивање мокраће;• дефинише грађу и функцију мушких полних органа;• опише грађу и функцију женских полних органа и објасни полни циклус, овулатију и оплодњу;• опише грађу, функцију и физиологију млечне жлезде.	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none">• Основи цитологије и хистологије;• Остеологија;• Миологија;• Крвни и лимфни систем;• Органи за дисање;• Органи за варење;• Мокраћни органи;• Полни органи;• Млечна жлезда.	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава (25 часова)• вежбе (35 часова)
		<p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">• вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава се реализује у учионици или кабинету;• вежбе се реализују у кабинету, лабораторија или на школској економији; <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката, дијапозитива и видео презентација;• у реализацији вежби користити:<ul style="list-style-type: none">- Костур домаћих животиња- Анатомски атлас- Слике, шеме, дијапозитиве- Моделе органа домаћих животиња- Органе у формалину• користити практичну демонстрацију;• контролисати одговарајуће инструменте, алате и материјал;• у реализацији вежби наставник и ученик су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;• ученик је обавезан да води дневник вежби;• на крају модула ученик ради тест знања. <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода врши се кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">• праћење остварености исхода;• тестове знања;• дневник вежби.	

		мокрење и полних органа.	
--	--	--------------------------	--

Назив модула:

Описте сточарство

Трајање модула:

72 часа

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Развијање знања о пореклу домаћих животиња, врстама, расама и њиховим морфолошким и физиолошким особинама; Развијање знања о плодности, размножавању, порасту и развоју домаћих животиња; Разумевање метода одгајивања и начина спровођења селекције у сточарству; Стицање самосталности и одговорности у обављању послова; Осposobљавање за самостално извођење радних операција у сточарству. 	<ul style="list-style-type: none"> објасни порекло поједињих врста домаћих животиња; објасни појам врсте, расе, соја, линије, рода, запата, јата, фамилије; разликује морфолошке и физиолошке особине домаћих животиња; опише природно парење, начин и технике припуштања и вештачког осемењавања; објасни интраутерини и екстраутерини пораст; објасни методе одгајивања у чистој раси и начине укрштања у сродству и ван сродства; објасни различите методе спровођења селекције. 	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none"> Постанак и порекло домаћих животиња; Врсте и расе домаћих животиња; Морфолошке и физиолошке особине домаћих животиња; Плодност и размножавања домаћих животиња; Пораст и развитак домаћих животиња; Методе одгајивања и селекција домаћих животиња; Матична евиденција у сточарству. <p>Вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none"> оцени екстеријер домаћих животиња: од ока, мерењем, фотографисањем и поентирањем; води законом предвиђене матичне књиге. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (30 часова) вежбе (12 часова) практична настава (30 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби практичне наставе <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава се реализује у учоници или кабинету; вежбе се реализују у кабинету, лабораторија или на школској економији; практичну наставу обавити на школској економији или у пољoprивредним предузећима. <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, слајдова, проспеката и видео презентација; у реализацији вежби и практичне наставе користити: <ul style="list-style-type: none"> - Костур домаћих животиња - Литинов штап - Атлас раса домаћих животиња

	<ul style="list-style-type: none"> разликује морфолошке и физиолошке особине домаћих животиња; разликује врсте, расе, соја, линије, рода, запата, јата, фамилије; обележава домаће животиње. 	<p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Посматрање морфолошких особина домаћих животиња; Разликовање раса по врстама; Обележавање домаћих животиња. 	<ul style="list-style-type: none"> Слике, шеме, дијапозитиве Врсте и расе домаћих животиња на школској економији и оближњим фармама Законом предвиђене матичне књиге и друга документа наставник и ученик су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду; ученик је обавезан да води дневник вежби и практичног рада; на крају модула ученик ради тест знања.
--	---	--	---

Назив модула:

Посебно сточарство

Трајање модула:

126 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Развијање знања о производним типовима и расама домаћих животиња; Развијање знања о значају правилног организовања, вођења и извођења техолошког процеса производње у сточарству по врстама домаћих животиња. Развијање практичних знања, радних навика и вештина за непосредни рад у сточарској производњи; Развијање самосталности и одговорности у обављању послова; 	<p>По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> опише производне типове и расе у говедарству, свињарству, живинарству, овчарству и коњарству; објасни технологије производње подмлатка у говедарству, свињарству, живинарству, овчарству и коњарству; наведе факторе који утичу на продуктивност говеда и оваца (производња млека, меса и квалитет вуне); објасни технологију производње меса у свињарској производњи; објасни технологију производње меса и јаја у живинарској производњи. <ul style="list-style-type: none"> припреми краву за мужу и припремити апарат за мужу; спроводи поједине контроле производних способности (контрола млечности, прираста, носивости); учествује у организацији репродукције по врстама домаћих животиња; обави мужу домаћих животиња; обави контролу производних 	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none"> Производни типови и расе домаћих животиња; Технологија производње подмлатка домаћих животиња; Фактори који утичу на продуктивност крава и оваца; Технологија производње меса у интезивној сточарској производњи; Технологија производње јаја и меса у живинарској производњи. <p>Практична настава и настава у блоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Мужа крава; Контрола производних способности домаћих животиња; Вештачко осемењавање и природно парење домаћих животиња; Матични листове евидентације 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (45 часова) практична настава (63 часа) настава у блоку (18 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> практичне наставе; наставе у блоку. <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава се реализује у учионици или кабинету; практична настава и настава у блоку се реализују на школској економији. <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката, дијапозитива и видео презентација; практичну наставу и наставу у блоку реализовати уз коришћење методе практичне демонстрације и посете оближњим фармама;

<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање за самостално извођење радних операција у сточарству. 	<ul style="list-style-type: none"> • способности домаћих животиња; • води матичне листове евидентије домаћих животиња у сточарству. 	домаћих животиња у сточарству.	<ul style="list-style-type: none"> • наставник и ученик су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду; • ученик је обавезан да води дневник практичног рада; • на крају модула ученик ради тест знања.
<p>Оценјивање</p> <p>Вредновање остварености исхода врши се кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода; • дневник практичног рада; • тестове знања; • тестове практичних вештина. 			

Назив модула:

Исхрана домаћих животиња

Трајање модула:

126 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Развијање знања о хранљивим материјама; • Развијање стручног знања о хранивима, њиховој хранљивој вредности и потребама у хранљивим материјама код појединих врста и категорија домаћих животиња. • Развијање практичних знања, радних навика и вештина за 	<ul style="list-style-type: none"> • разуме значај хранљивих материја у исхрани домаћих животиња; • дефинише методе испитивања сварљивости и билансе у исхрани домаћих животиња; • израчуна претварање једних хранљивих јединица у друге; • дефинише значај и опише улогу појединих сточних хранива; • састави оброк за поједине врсте и категорије појединих животиња; 	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај и улога хранљивих материја у организму домаћих животиња; • Методе испитивања сварљивости; • Биланси у исхрани домаћих животиња; • Хранљиве јединице; • Сточна хранива; • Исхрана појединих врста и категорија домаћих животиња; • Напајање појединих врста и категорија животиња. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (45 часова) • вежбе (17 часова) • практична настава (46 часова) • настава у блоку (18 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вежби • практичне наставе • наставе у блоку <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава се реализује у учионици или кабинету; • вежбе се реализује у кабинету и на школској економији;

<p>непосредни рад у сточарској производњи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање за самостално извођење радних операција у сточарству. 	<ul style="list-style-type: none"> • обави контролу квалитета сточних хранива, њихово спремање, конзервисање и складиштење; 	<p>Вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Органолептичка оцена квалитета сточних хранива; 	<ul style="list-style-type: none"> • практична настава и настава у блоку се реализују на школској економији и у пољопривредним предузећима. <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката, дијапозитива, и видео презентација; • вежбе, практичну наставу и наставу у блоку реализовати уз коришћење крмних таблица, узорака хранива и методе практичне демонстрације и посете оближњим фармама; • наставник и ученик су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду; • ученик је обавезан да води дневник вежби и практичног рада; • на крају модула ученик ради тест знања. <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода врши се кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода; • тестове знања; • тестове практичних вештина; • дневник вежби; • дневник практичног рада.

Назив модула:

Зоохигијена

Трајање модула:

60 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Развијање знања о примени опште хигијенских и превентивних мера у сточарству. • Развијање 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише значај еколошких фактора за здравље животиња; • разуме значај хигијене исхране; • дефинише хигијену и негу појединих врста и категорија домаћих животиња. 	<p>Теорија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Еколошки фактори; • Хигијена исхране; • Хигијена и нега животиња. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Реализација наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (15 часова) • практична настава (21 час) • настава у блоку (24 часа)

<p>практичних знања, радних навика и вештина за рад у сточарској производњи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање за самостално и одговорно обављање радних операција у сточарству. 	<ul style="list-style-type: none"> • врши прање и дезинфекцију опреме, уређаја, алата и сточарских објеката; • нешкодљиво уклони животињске лешеве; • врши паковање стајњака; • одреди време и начин транспорта поједињих врста животиња; • врши стрижу оваци; • одржава хигијену коже и папака код коња и говеда; • помаже ветеринару при обављању ветеринарских захвата; • спроводи мере пре и после ручне и машинске муже крава; • обавља радне операције у одржавању хигијене животиња и објеката. 	<p>Практична настава и настава у блоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прање, дезинфекција, дезинсекција и дератизација сточарских објеката; • Чишћење и дезинфекција уређаја апарате и опреме у сточарству; • Нешкодљиво уклањање животињских лешева; • Паковање стајњака; • Транспорт животиња; • Стрижа оваци; • Одржавање хигијене коже говеда и коња; • Нега папака говеда и коња; • Пружање помоћи ветеринару при обављању ветеринарских захвата; • Одржавање хигијене животиња и сточарских објеката. 	<p>Подела одељења на групе</p> <p>Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичне наставе • наставе у блоку <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава се реализује у учоници или кабинету; • практична настава и настава у блоку се реализују на школској економији и у пољопривредним предузећима. <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, проспеката, дијапозитива, и видео презентација; • практичну наставу и наставу у блоку реализовати уз коришћење методе практичне демонстрације и посете оближњим фармама; • наставник и ученик су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду; • ученик је обавезан да води дневник практичног рада; • на крају модула ученик ради тест знања. <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода; • тестове знања; • тестове практичних вештина; • дневник практичног рада.
--	---	---	---

5. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА , ОДНОСНО МОДУЛИМА

- Биологија;
- Латински језик;
- Пољопривредна техника;
- Професионална пракса.